

Preduzetnički informativ

Broj Dec/1-2015

Bitne informacije za preduzetnike, d.o.o. i poljoprivredne proizvođače!

Sadržaj novog broja Preduzetničkog informatora:

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. 91/2015) je stupio na snagu 13. novembra 2015. godine.

Poslodavac koji obavlja određenu delatnost (trgovine na malo, usluga smeštaja i ishrane, informisanja i komunikacija, finansijskim i osiguranja, poslovanja nekretninama, stručnim, naučnim, inovacionim, administrativnim i pomoćnim uslužnim delatnostima, obaveznog socijalnog osiguranja, obrazovanja, umetnosti, zabave i rekreacije, kao i ostale uslužne delatnosti) i ima do 20 zaposlenih ima pravo da poslove bezbednosti i zdravlja na radu sam obavlja, bez položenog stručnog ispita.

Detaljna objašnjenja o primeni ovog Zakona dajemo u ovom broju Preduzetničkog informatora.

⇒ *stana 1*

NOVI PRAVILNIK O EVIDENCIJI PROMETA

Pravilnik o evidenciji prometa objavljen je u "Službenom glasniku RS broj 99/2015.

Novi Pravilnik je stupio na snagu 10.12.2015. godine, a primenjuje 01. januara 2016. godine.

Knjiga evidencije prometa vodi se na obrascu KEP koji čini sastavni deo novog Pravilnika. Znači, dosadašnji Obrazac KEPU zamenjuje se novim Obrascem KEP.

Najznačajnija izmena odnosi se:

Na ukidanje obaveze trgovaca na veliko da vode evidenciju prometa, ukoliko poslovne knjige vode po principu dvojnog knjigovodstva. Preduzetnici, koji poslovne knjige vode po sistemu prostog knjigovodstva, znači, i dalje imaju obavezu da vode evidencije u trgovini na veliko;

Na ukidanje obaveze vođenja ove vrste evidencije za promet usluga. Međutim, za komisione usluge ostaje obaveza evidencije prometa. ⇒ *stana 3*

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. 91/2015) je stupio na snagu 13. novembra 2015. godine. U daljem tekstu su navedene najbitnije izmene i dopune obuhvaćene donetim Zakonom.

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona precizira se značenje izraza poslodavac, pa se kao poslodavac koji je odgovoran za primenu mera za bezbednost i zdravlje na radu smatra i fizičko lice, koje po bilo kom pravnom osnovu obezbeđuje posao zaposlenom, izuzimajući lice, koje posao obezbeđuje u domaćinstvu i nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, koji obavljaju posao sa članovima porodičnog poljoprivrednog domaćinstva u skladu sa propisima o poljoprivredi, kao i fizičko lice koje sa članovima svog porodičnog domaćinstva obavlja privrednu ili drugu delatnost. Definisani jezik koji zaposleni razume kao materjni jezik, jezik koji je u službenoj upotrebi na teritoriji na kojoj poslodavac ima sedište, odnosno zaposleni obavlja poslove i koji zaposleni govori, čita i piše, kao i jezik koji je utvrđen kao uslov za obavljanje poslova radnog mesta.

Precizirane su obaveze poslodavca u vezi sa određivanjem posebnih zdravstvenih uslova koje moraju ispunjavati zaposleni, tako što se isti utvrđuju samo za radna mesta sa povećanim rizikom, a ne i za obavljanje drugih poslova na radnom mestu i u radnoj okolini ili za upotrebu pojedine opreme za rad.

Nastavak na 2. strani

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**

Propisana je obaveza poslodavcu koji izvodi radove na izgradnji objekta u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima, da izradi propisan elaborat o uređenju gradilišta koji uz izveštaj o početku rada dostavlja nadležnoj inspekciji rada. Poslodavac ima obavezu da pri izvođenju radova radi otklanjanja velikih kvarova ili havarija na objektu, koji mogu da ugroze funkcionisanje tehničko-tehnoloških sistema ili obavljanje delatnosti iste odmah, od nastanka, usmeno i u pismenoj formi prijavi nadležnoj inspekciji rada.

Poslodavac ima obavezu da zaposlenima da na korišćenje opremu za rad i sredstvo i opremu za ličnu zaštitu na radu, samo ako su usaglašeni sa propisanim tehničkim zahtevima, ako je njihova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako su označeni u skladu sa propisima i ako ih prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija. Poslodavac koji je zaposlenima dao na korišćenje opremu za rad i sredstvo i opremu za ličnu zaštitu na radu pre stupanja na snagu propisa kojim je utvrđena ova obaveza, dužan je da obezbedi uputstvo za njihovu upotrebu i održavanje. Poslodavac je dužan da obezbedi zaposlenima uputstva za bezbedan rad po propisima o bezbednosti i zdravlju na radu za korišćenje opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, kao i prevod dokumentacije na jezik koji zaposleni razume.

Poslodavac zaposlenima može da da na korišćenje opasne hemijske materije i druge hemijske materije za koje je propisana obaveza izrade i dostavljanja bezbednosnog lista isključivo ako mu je uz hemijsku materiju učinio dostupnim bezbednosni list, u skladu sa propisima kojima se uređuju hemikalije, kao i ako je obezbedio sve mere koje proizlaze iz sadržaja bezbednosnog lista. Bezbednosni list treba da bude na srpskom jeziku i preveden na jezik koji zaposleni razume, a zaposlenom se obezbeđuje pristup podacima sadržanim u bezbednosnom listu.

Članom 27. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu je bilo regulisano da je poslodavac dužan da izvrši osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno premeštaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad, a Zakonom o izmenama i dopunama se dopunjuje ovaj član pa se osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad se vrši i kod drugog radnog angažovanja i prilikom promene opreme za rad, a u skladu sa programom osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad.

Rok za periodične provere osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad na radnim mestima sa povećanim rizikom je najkasnije u roku od jedne godine od dana prethodne provere, a na ostalim radnim mestima najkasnije u roku od četiri godine od dana prethodne provere. Osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad obavlja se na jeziku koji zaposleni razume i prilagođava se mogućnostima i sposobnostima osoba sa invaliditetom.

Poslodavac ima obavezu, kada je u pitanju neposredna opasnost po život i zdravlje, da sva lica što je moguće pre informiše i obavesti o svim pitanjima koja se odnose na zaštitu bezbednosti i zdravlja, a ne samo o opasnim lokacijama gde može doći do neposredne opasnosti.

Zaposleni, u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje, mogu da prestanu da rade, napuste radno mesto, radni proces, odnosno radnu okolinu.

Zaposlenom je zabranjeno da samovoljno isključuje, menja ili uklanja bezbednosne uređaje na sredstvima za rad.

Poslodavac koji obavlja određenu delatnost (trgovine na malo, usluga smeštaja i ishrane, informisanja i komunikacija, finansijskim i osiguranja, poslovanja nekretninama, stručnim, naučnim, inovacionim, administrativnim i pomoćnim uslužnim delatnostima, obaveznog socijalnog osiguranja, obrazovanja, umetnosti, zabave i rekreacije, kao i ostale uslužne delatnosti) i ima do 20 zaposlenih ima pravo da poslove bezbednosti i zdravlja na radu sam obavlja, bez položenog stručnog ispita.

Član 17. odnosno član 37a prečišćenog teksta Zakona se primenjuje od 01.12.2017. godine, kojim se uvodi obaveza poslodavca koji obavlja određenu visokorizičnu delatnost da za poslove bezbednosti i zdravlja na radu odredi lica koje ima najmanje stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju do tri godine iz naučne, odnosno stručne oblasti u okviru obrazovno - naučnog polja tehničko-tehnoloških nauka, prirodno-matematičkih nauka ili medicinskih nauka.

Propisana je obaveza lica za bezbednost i zdravlje na radu da kontinuirano usavršava znanja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu prema Programu usavršavanja znanja koji propisuje ministar nadležan za rad.

Nastavak na 3. strani

Svaki poslodavac, kod koga su zaposleni obrazovali Odbor za bezbednost i zdravlje na radu, ima obavezu da u Odbor imenuje najmanje jednog svog predstavnika, tako da broj predstavnika zaposlenih bude veći za najmanje jedan od broja predstavnika poslodavca, zatim da najmanje jednom predstavniku zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu omogući odsustvo sa rada u obavljanju poslova radnog mesta na koje je raspoređen u trajanju od najmanje pet časova rada mesečno s pravom na naknadu zarade koja se obračunava i isplaćuje u istom iznosu kao da je radio na poslovima radnog mesta, kao i da obezbedi tehničko-prostorne uslove u skladu sa svojim prostornim i finansijskim mogućnostima, radi obavljanja aktivnosti predstavnika zaposlenih.

Predstavnik zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno Odbor za bezbednost i zdravlje na radu ima pravo da učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, da budu konsultovani i da imaju pravo da daju predloge u cilju poboljšanja bezbednosti i zdravlja na radu svih zaposlenih kod poslodavca.

Poslodavac ima obavezu da predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno Odbor za bezbednost i zdravlje na radu upozna sa predlozima za preduzimanje mera zaštite i preventivnih mera u cilju zaštite bezbednosti i zdravlja zaposlenih.

Regulisana je obaveza za vođenjem posebnih evidencija o izdatim sredstvima i opremi za ličnu zaštitu na radu i izvršenim lekarskim pregledima zaposlenih u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

Članom 26. Zakona vrši se preciziranje odredbe člana 51. stav 1. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, koja se odnosi na obavezu poslodavca u vezi dostavljanja izveštaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju koji se dogode na radnom mestu.

Izveštaj o povredi na radu i profesionalnom oboljenju koji se dogode na radnom mestu, poslodavac je dužan da dostavi zaposlenom koji je pretrpeo povredu, odnosno kod koga je utvrđeno profesionalno oboljenje i organizacijama nadležnim za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje.

Proširuju se i pooštavaju uslovi za dobijanje licence i kao uslov se traži da pravno lice ili preduzetnik koji je podnosilac zahteva za izdavanje licence mora da ima u radnom odnosu najmanje dva zaposlena koji imaju stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu iz naučne, odnosno stručne oblasti u okviru obrazovno - naučnog polja tehničko-tehnoloških nauka, prirodno-matematičkih nauka ili medicinskih nauka i ako osnivaču ili sa njim povezanom licu u smislu propisa o privrednim društvima, odnosno preduzetniku licenca izdata u skladu sa ovim zakonom nije oduzeta u prethodne tri godine. Precizirana je vrsta i stepen obrazovanja za dobijanje licence za obavljanje poslova odgovornog lica, kao i dužina radnog iskustva. Dato je ovlašćenje službenom licu nadležnom za vršenje nadzora nad radom pravnog lica i preduzetnika sa licencom da nalaže tom pravnom licu, odnosno preduzetniku da obezbedi ispunjenost uslova za dobijanje licence i određuje mu rok za to postupanje, koji ne može biti duži od 90 dana od dana obaveštavanja o naloženoj meri i tom pravnom licu, odnosno preduzetniku privremeno zabranjuje obavljanje poslova za čije vršenje je licenca uslov, a najduže do isteka navedenog roka. Ako pravno lice, odnosno preduzetnik sa licencom obavesti organ nadležan za vršenje nadzora nad njegovim radom da je prestao da ispunjava uslove, to obaveštenje upodobljava se nalogu, odnosno rešenju ovlašćenog službenog lica. Rok važenja licenci koje se izdaju pravnim licima i preduzetnicima, ograničava se na pet godina, sa mogućnošću obnavljanja na način i pod uslovima pod kojima se izdaju.

U propisanim slučajevima za oduzimanje licene dodat je i slučaj da se licenca može oduzeti ako imalac licence u periodu važenja licence prestane da ispunjava uslove propisane za njeno važenje.

Dodati su novi slučajevi koji predstavljaju povredu odredaba Zakona za koje je zaprećena novčana kazna za poslodavca. ■

NOVI PRAVILNIK O EVIDENCIJI PROMETA

Pravilnik o evidenciji prometa objavljen je u "Službenom glasniku RS broj 99/2015.

Novi Pravilnik je stupio na snagu 10.12.2015.godine, a primenjuje 01. januara 2016. godine.

Danom stupanja na snagu novog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o evidenciji prometa robe i usluga objavljen u Službenom glasniku RS br. 45/96, 48/96, 9/97, 6/99, 109/2009, 7/2010.

Knjiga evidencije prometa vodi se na obrascu KEP koji čini sastavni deo novog Pravilnika. Znači, dosadašnji Obrazac KEPU zamenjuje se novim Obrascem KEP. Najznačajnija izmena odnosi se:

Nastavak na 4. strani

- Na ukidanje obaveze trgovaca na veliko da vode evidenciju prometa, ukoliko poslovne knjige vode po principu dvojnog knjigovodstva. Preduzetnici, koji poslovne knjige vode po sistemu prostog knjigovodstva, znači, i dalje imaju obavezu da vode evidencije u trgovini na veliko;
- Na ukidanje obaveze vođenja ove vrste evidencije za promet usluga. Međutim, za komisione usluge ostaje obaveza evidencije prometa.

Evidenciju prometa vode pravna lica i preduzetnici koji obavljaju:

- 1) trgovinu na malo;
- 2) trgovinu na veliko, a poslovne knjige ne vode po principu dvojnog knjigovodstva;
- 3) komisione usluge. ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvođanska Fondacija za razvoj “Halo” - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka

Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775

office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Nonprofit Zrt.

Preduzetnički informator

Broj Dec/1-2015

Bitne informacije za
preduzetnike, d.o.o. i
poljoprivredne
proizvođače

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2015, Dec/1-2015. - Subotica :
Vojvođanska Fondacija za razvoj “Halo”, 2015-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**